

вирішення даної проблеми є подальші наукові дослідження можливості зміни облікової політики як інституції, використання інститутів для формування відповідної ідеології соціуму, починаючи від інституту сім'ї закінчуючи інститутом освіти. І в цьому процесі основоположною повинна стати інституціональна теорія.

Список використаних джерел

1. Шпикуляк О.Г. Інституціоналізм як методологія міждисциплінарного пошуку в економічній теорії / О.Г. Шпикуляк. – Економіка АПК. – 2009. - № 11. – с. 141-147.
2. Дж. Хаджсон. Какова сущность институциональной экономической теории? [Електронний ресурс] / Дж. Хаджсон. – Режим доступу: - <http://ie.boom.ru/Referat/Hodgson.htm>
3. Петрук О.М. Облікова політика підприємства в системі регулювання бухгалтерським обліком / О.М. Петрук, Т.В. Барановська // Міжнародний збірник наукових праць. Вип. 3. – 2005. – с. 133-152.
4. Іншаков О.В. Інституція – ключ до розуміння економічних інститутів / О.В. Іншаков, Д.П. Фролов // Економічна теорія. – 2011. - № 1. - С. 52-62.
5. Жук В.М. Застосування інституціональної теорії у вирішенні проблем розвитку бухгалтерського обліку / В.М. Жук // Фінанси України. – 2010. - № 9. – с. 115-123.

**Коваленко Вікторія
Яковишина Надія**

к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Вінниця

ОБЛІК КАСОВИХ ТА ФАКТИЧНИХ ВИДАТКІВ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ

Видатки державного бюджету – це кошти, що спрямовуються на здійснення програм і заходів, передбачених законом про державний бюджет чи рішенням відповідної ради на бюджетний рік (за винятком коштів на погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених до бюджету сум) [1, с. 94].

Аналіз останніх наукових досліджень підтверджує, що в Україні зростає інтерес вчених до теоретичних і практичних проблем використання видатків, виходячи з їх розподілу на касові та фактичні.

Актуальністю даного питання займаються багато вітчизняних науковців, зокрема Р.Т. Джоги, В.Т. Александрова, П.К. Германчука, П.Й. Атамаса, І.І. Поклада, М.Д. Врублевського, Л.В. Нападовської, Ю.В. Пасічника. Проте, поки що невирішеними залишаються такі питання як: відсутність науково

обґрунтованих підходів до процесу розподілу видатків на касові та фактичні, що обумовлює об'єктивну необхідність розробки та впровадження теоретичних і методичних положень з формування та вдосконалення обліку касових і фактичних витрат. Наявність цієї проблеми обумовила вибір теми дослідження та її актуальність.

Залежно від двоїстого характеру, видатки поділяються на касові та фактичні. Касові видатки – це усі суми, перераховані територіальним органом Державної казначейської служби або установою банку з реєстраційного, спеціального реєстраційного рахунків бюджетної установи як готівкою, так і у формі безготівкової оплати рахунків.

Основним завданням обліку касових видатків є забезпечення контролю за цільовим витрачанням коштів бюджету згідно із затвердженим кошторисом установи. Касові видатки бюджетних установ, які фінансуються через органи Державної казначейської служби, обліковуються двічі: один раз в органі казначейської служби (під час списання коштів з реєстраційного рахунку установи) і другий раз – в самій установі (під час отримання виписки органу казначейської служби з реєстраційного або спеціального реєстраційного рахунків).

Фактичні видатки – це дійсні витрати коштів бюджетної установи, оформлені відповідними первинними документами та здійсненні за кошти загального та спеціального фондів бюджету на утримання бюджетної установи. До фактичних видатків відносяться суми нарахованої заробітної плати, стипендії та суми нарахованої плати за виконані роботи, надані послуги.

Контрольна функція бухгалтерського обліку дозволяє контролювати процес виконання кошторису доходів і видатків бюджетної установи і відповідність фактичних витрат встановленим нормам. Аналітичний облік фактичних видатків ведеться в розрізі кодів економічної класифікації.

Такий розподіл видатків як об'єктів обліку визначається необхідністю контролю з боку держави за використанням коштів. Облік касових видатків забезпечує інформацією, про касове виконання кошторису та залишки невикористаних асигнувань, на кожну конкретну дату, а облік фактичних видатків дає змогу контролювати як перебіг фактичного виконання кошторису видатків установ загалом, так і за дотриманням встановлених норм за окремими статтями й структурними підрозділами.

Фактичні видатки, як правило, не збігаються з касовими ні в часі, ні в сумі. У сучасних умовах фактичні видатки часто перевищують касові, оскільки фінансування бюджетної установи згідно плану асигнувань відбувається з певною затримкою в часі.

Якщо касові і фактичні видатки збігаються в часі, вони називаються прямими видатками.

Касові та фактичні видатки пов'язані між собою. Тому розподіл і одночасний взаємозв'язок дають змогу, зх результатами їх аналізу, одержувати повну інформацію щодо використання бюджетних коштів. Окрім того, це дозволяє здійснювати своєчасний контроль за їх цільовим використанням.

Порядок обліку касових і фактичних видатків регулюється «Планом

рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ» (Наказ Міністерства Фінансів України № 611) та «Порядком застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ», затвердженим ДКУ 10.12.1999 року № 114 (зі змінами та доповненнями).

Облік касових видатків ведеться на синтетичному рахунку 32 «Рахунки в казначействі» у розрізі відповідних субрахунків. Облік фактичних видатків ведеться на активних витратних рахунках класу 8 «Видатки» Плану рахунків бюджетних установ. Аналітичний облік касових видатків ведеться у розрізі реєстраційних чи спеціальних реєстраційних рахунків у розрізі кодів функціональної та економічної класифікації. Касові видатки накопичуються за кредитом цих рахунків, а за дебетом записуються суми, спрямовані на відновлення касових видатків, суми фінансування, що надійшли [2, с.14].

Для аналітичного обліку фактичних видатків бюджетних установ призначено спеціальну «Картку аналітичного обліку фактичних видатків» типової форми, затвердженої наказом ДКУ від 06.10.2000 року №100, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25.10.2000 року за №747/4968 одночасно з формою картки обліку касових видатків.

Картка фактичних видатків ведеться щомісячно і у розрізі кодів економічної класифікації видатків. Аналітичний облік ведеться окремо за загальним та спеціальним фондами, так як склад коштів спеціального фонду досить різноманітний, то аналітичний облік фактичних видатків ведеться на окремих картках в розрізі видів коштів спеціального фонду. Записи в картки про суми фактичних видатків здійснюються на підставі даних меморіальних ордерів та перевірених и прийнятих до обліку первинних документів. Суми відшкодованих фактичних видатків записують на зворотному боці картки.

Порівняння касових і фактичних видатків із сумами одержаного фінансування за відповідними кодами економічної класифікації видатків забезпечує контроль з боку держави (в особі відповідних розпорядників коштів, фінансових органів та органів Державної казначейської служби) за станом виконання кошторису доходів і видатків, розрахунків з підрядниками, постачальниками, різними кредиторами, за доцільністю використання виділених коштів згідно з їхнім цільовим призначенням [4, с.12].

Таким чином, касові та фактичні видатки є окремими етапами руху бюджетних коштів та об'єктами бухгалтерського обліку. Плануються та обліковуються за єдиною номенклатурою видатків. А розподіл видатків на касові та фактичні, їх облік та аналіз дасть змогу посилити контроль за витрачанням бюджетних коштів, підвищити економію за рахунок зменшення витрат, покращити процедуру планування видатків на наступний бюджетний рік та аналізу видатків минулих років за окремими видами класифікації.

Список використаних джерел

1. Бюджетний кодекс України від 8.07.2010 р. N 2456-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, N 50-51, ст.572.
2. Облік касових та фактичних видатків у бюджетних установах / С. Замазій // Податки та бухгалтерський облік. - 2010. - №32(590). - С.14-21.
3. Джога Р.Т.Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Навч. посібник. -

К.: КНЕУ, 2001. – 250 с.

4. Плануємо показники до кошторису / Н. Циганова // Баланс-бюджет. – 2009. – № 9 (160). – С.11–13.

Кондюк Леся

к.е.н., доцент

Боднар Наталія

студентка

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ЗАРПЛАТНИМИ КАРТКАМИ

Використання зарплатних карток вигідно як роботодавцю, так і працівникам. Зарплатні картки ефективні для працівників з наступних причин:

- можливість оперативного отримання заробітної плати та інших виплат у будь-який зручний час через мережу відділень банку, пунктів видачі готівки, підприємств торгівлі та сфери послуг, а також цілодобово за допомогою банкоматів банку, що обслуговує карткові рахунки;

- можливість використання банкоматів не тільки для зняття готівки, а й для оплати деяких видів послуг у режимі реального часу (зокрема, сервісу операторів стільникового зв'язку, правда, ця послуга надається не всіма банками);

- незалежність отримання грошових коштів від дня видачі заробітної плати;

- можливість зарахування інших коштів (крім зарплати);

- можливість вибору типу та виду карт міжнародних або внутрішніх платіжних систем залежно від рівня заробітної плати і потреб працівника;

- відсутність комісії за зняття готівкових грошових коштів у пунктах видачі готівки та банкоматах «свого» банку («чужий» банк зазвичай бере відсоток за зняття готівки);

- гарантія збереження і безпечного використання зароблених коштів. На відміну від готівкових коштів, втрата або крадіжка картки, а також власна неухважність значить втрату грошей; унікальний ПІН-код для отримання грошей і оплати покупок відомий тільки власнику картки та ін. [1].

Для роботодавця переваги перерахування зарплати «на картки» полягають у наступному:

- скорочення обсягів готівково-грошового обороту;

- відсутність необхідності забезпечувати безпеку отримання, доставки та зберігання готівки;